

Tlačová správa

Luxemburg 22. októbra 2020

EÚ zatiaľ naplno nevyužíva potenciál svojich agentúr

Agentúry EÚ majú v Únii čoraz dôležitejšiu úlohu, ale účinnosť ich úlohy z hľadiska toho, ako slúžia občanom EÚ, je potrebné dôkladnejšie vyhodnotiť. K tomuto záveru dospela správa, ktorú dnes predstavil Európsky dvor audítorov (EDA). EDA schválil účtovné závierky všetkých agentúr EÚ s výnimkou dvoch za rozpočtový rok 2019 a potvrdil pozitívne výsledky vykázané v minulých rokoch. EDA tiež po prvýkrát posudzoval, do akej miery EÚ umožnila agentúram realizovať jej politiky pre verejný prospech. Podľa audítorov je potrebné intenzívnejšie vytváranie sietí a väčšia spolupráca a zároveň flexibilita v usporiadaní, vo fungovaní a v prípadnom rušení agentúr.

„Ako každý rok sme preskúmali finančné riadenie všetkých agentúr EÚ a zistili sme, že ich účtovné závierky sú v dostatočne dobrom stave,“ uviedol Alex Brenninkmeijer, člen EDA zodpovedný za tieto správy. „Po prvýkrát sme sa tiež zamerali na to, ako agentúry celkovo prispievajú k politikám EÚ a k spolupráci v záujme občanov. Navrhujeme posilniť spoluprácu medzi agentúrami, aby sa z nich stali centrá odborných znalostí a vytvárania sietí v rámci EÚ.“

Finančné riadenie – Audítori celkovo potvrdili pozitívne výsledky, o ktorých informovali v minulých rokoch. K účtovným závierkam všetkých 41 kontrolovaných agentúr za rok 2019 vydali výrok bez výhrad, čo znamená, že tieto účtovné závierky vyjadrujú verne ich finančnú situáciu, transakcie a toky hotovosti v súlade s pravidlami účtovania. Nedospeli tiež k takmer žiadnemu negatívnemu zisteniu týkajúcemu sa zákonnosti a správnosti príjmových a platobných operácií agentúr, okrem určitých problémov, ktoré sa týkali platieb vykonaných Agentúrou pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) a Európskym podporným úradom pre azyl (EASO). Audítori zdôrazňujú, že je potrebné, aby agentúry ďalej skvalitnili svoje finančné riadenie, a to tým, že sa okrem iného zamerajú na oblasť verejných zákaziek, konflikty záujmov a postupy prijímania zamestnancov.

Výkonnosť – EDA sa v minulosti zameriaval na výkonnosť jednotlivých agentúr a teraz identifikoval dve kľúčové kritériá toho, ako môžu všetky agentúry EÚ účinnejšie prispieť k plneniu politiky EÚ.

Najskôr audítori preskúmali, či životný cyklus agentúr zabezpečuje dostatočnú flexibilitu pri vykonávaní príslušnej oblasti politiky EÚ a európskej spolupráce v zložitom globálnom kontexte. V tomto ohľade zistili nedostatok pružnosti, pokiaľ ide o zriaďovanie, fungovanie a možné rušenie agentúr. V niektorých oblastiach politiky existuje mnoho agentúr, čo môže viesť k prekryvaniu mandátov a/alebo činností týchto agentúr.

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

V druhom rade audítori preskúmali rozsah, v akom agentúry pôsobili ako centrá odborných znalostí a vytvárania sietí na vykonávanie politik EÚ, a zistili, že ich potenciál nie je plne využitý. V niektorých agentúrach audítori zistili príliš zložité alebo príliš slabé mechanizmy riadenia. Napríklad správne rady niektorých agentúr sú pomerne veľké, čo by niekedy mohlo spôsobiť neefektívne rozhodovanie a vytvoriť značné administratívne náklady. Okrem toho zloženie správnych rád umožňuje, aby boli zohľadňované mnohé stanoviská jednotlivých štátov, nezaručuje však, aby členské štáty prijímali príslušné záväzky.

Z auditu tiež vyplýva, že niektoré agentúry by boli schopné vykonávať svoju funkciu v plnej miere, keby dostali väčšiu podporu od členských štátov, priemyselných odvetví, Komisie alebo iných agentúr. A napokon audítori zistili, že hoci je prínos agentúr pre politiku EÚ a európsku spoluprácu relevantný, nie je jasne zameraný a verejnosť o ňom nie je jasne informovaná. Obmedzený je aj medzinárodný dosah – a to napriek určitým dobrým výsledkom, napríklad v oblasti letectva a justičnej spolupráce.

Niektoré riziká, na ktoré audítori upozornili, majú dosah z finančného hľadiska i z hľadiska výkonnosti. Týka sa to napríklad nedostatočných ľudských a finančných zdrojov v niektorých prípadoch. Niektoré agentúry sú v prípade kritických funkcií veľmi závislé od externých dodávateľov, čo vedie k riziku v súvislosti s verejným obstarávaním. Iné agentúry nemusia byť schopné dostatočne reagovať – z regulačných alebo správnych dôvodov – úpravou svojho pracovného programu alebo svojho rozpočtu na rýchlo sa meniace prostredie. Napokon, niektoré agentúry majú chronicky nedostatočné zdroje a iné zas nedokážu vyčerpať svoj ročný rozpočet.

Audítori vo všeobecnosti odporúčajú Komisii a agentúram:

- hodnotiť súdržnosť agentúr počas ich existencie a podľa toho prispôbiť aj zdroje,
- posúdiť neefektívne aspekty v oblasti správy a zlepšiť zodpovednosť a vykazovanie výkonnosti tak, aby sa zameriavali nielen na činnosti agentúr, ale aj na ich dôležitý prínos k plneniu politik,
- podporiť snahy agentúr, aby v plnej miere konali ako centrá odborných znalostí a vytvárania sietí.

Základné informácie

Agentúry EÚ sa vyznačujú rozdielnymi štruktúrami riadenia, mandátmi a úlohami a EÚ v priebehu rokov vytvorila rôzne agentúry s cieľom reagovať na rozličné druhy problémov. Väčšina agentúr je financovaná takmer úplne z rozpočtu EÚ a ich finančné riadenie je transparentné: EDA vykonáva audit ich ročných účtovných závierok. Omnoho ťažšie je však hodnotiť, ako dobre agentúry plnia svoje mandáty, ako už zdôraznil EDA v niekoľkých auditoch výkonnosti jednotlivých agentúr, ktoré v minulosti vykonal. V priebehu rokov audítori opakovane hovorili o potrebe zlepšiť správu, povinnosť zodpovedať sa a predkladanie správ o výkonnosti. Tento rok EDA po prvýkrát doplnil svoje výročné správy o financiách agentúr EÚ o celkové posúdenie podmienok, za ktorých slúžia Únii, členským štátom a verejnosti.

„Výročná správa o agentúrach EÚ za rozpočtový rok 2019“, podrobné vyhlásenia o vierohodnosti vydané za každú agentúru a osobitná správa č. 22/2020 „Budúcnosť agentúr EÚ – Potenciál na väčšiu flexibilitu a spoluprácu“, sú dostupné v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle EDA (eca.europa.eu). Informácie o opatreniach EDA prijatých v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 nájdete [tu](#).

Kontakt pre médiá v súvislosti s touto správou: Claudia Spiti – E-mail: claudia.spiti@eca.europa.eu
Mobil: +352 691553547